

בעניני שבועות ויום טוב - שיעור 712**I. אם יום טוב שני של שבועות חמור מסתם יום טוב שני**

(א) **עיין בהרמב"ם** (פ"ג מהלכות קידוש החודש - י"ג) דאע"ג דליכא ספיקא דיומא בשבועות כיון שלעולם חל ביום נ' לספירת העומר מ"מ כדי שלא לחלק במועדים התקינו חכמים שכל מקום שאין מגיעים לשם שלוחי תשרי עושים שני ימים טובים ואפילו יום שני של עצרת וחמור טפי כיון שלעולם לא עשוהו משום ספק אלא משום גזירה שלא לחלק במועדים וכ"כ החת"ס (סו"ס קמ"ה) דדינו כיו"ט שני של ראש השנה ולכן יש לאסור לרפואות ביו"ט שני זו ועיין בספר יום שני כהלכתו (דף פ"ג) ויש חולקין

(ב) **עיין בשש"כ** (פרק 3 - מ"ז - כ"ג) דבליל יו"ט שני של גליות לא יקדש קידוש היום אלא אחרי צאת הכוכבים אחרי תפילת ערבית דקדושת יו"ט ראשון היא מדאורייתא אמנם דבשעת הדחק יש לסמוך על המקילים ולקדש מבעו"י חוץ פסח וסוכות וה"ה לחולה ולזקן דיש לסמוך על המקילין וע"ע בשו"ת רב פעלים (ד - כ"ג) שהתיר לכתחלה וכ"כ השו"ת התעוררות תשובה (3 - כ"ט) וכ"כ השו"ת שבט הלוי (ח - קי"ט) והשו"ת מנחת יצחק (י - מ"ח) וכן כתבו בשם הכתב סופר דיש להקדים מעריב וקידוש ואבאר

(ג) **קריאת מגילת רות** ביו"ט שני עיין בהפמ"ג דהטעם משום שעיקר נתינת התורה היה בז' סיון (מג"א ע"ג - ד) וטעם קריאת מגילת רות שלא ניתנה התורה אלא ע"י יסורי' ועוני ויש עוד טעמים

II. להיש מתירים להתפלל מעריב ולקדש קודם ליל ב' דשבועות צ"ע אם יש לבשל או לעשות שאר מלאכות לאותו זמן דכיון שהוא בעצם יום ראשון או דלמא כיון שעושי' אותו ליל ב' אין להתיר ואבאר

III. כללי הענין של אוכל נפש

עיין בשיעור 636 (I)

IV. הלכה למעשה

(א) **מותר ליתן לנכריה שכר יום טוב** שהאיסור הוא רק על המקבל ולא על הנותן (שש"כ כ"ח - הערה כ"ז בשם המ"ב של"ד - ס"ח)

(ב) **אסור לומר לנכרי ביום טוב ערב שבת** להדליק הקראק פאט שבו הטשאלנט שצריך להכין הדבר מערב יו"ט ואולי הוי שבות דשבות במקום מצוה ואבאר

(ג) **אסור להוציא האשפה לרשות הרבים ביו"ט** דלא אמרינן מתוך אלא בדבר פוזיטיב ולא על מעשה סילוק (עיין בספר הלכות יום טוב דף 156 בשם רב אלישיב)

(ד) **אולי יש להוציא אוכל קפוא מן המקרר** על מנס שימס ויהיה ראוי לאכילה ביום טוב שני (שש"כ י - הערה כ"ז בשם הגרשז"א הלכות המועדים 3 - הערה *101)

(ה) **בישול אסור אם אפשר לעשותו מערב יום טוב** ולא מפיג טעמה ומ"מ אם אנס מותר ועל ידי שינוי ג"כ מותר ואפשר הוא הדין דיש להכין מערב יום טוב מים מהצנור שיש בו מסננת לשרצים שגם כן אינו מפיג טעמה

(ו) **הוצאה מותר אפילו אם אפשר לעשותו מערב יום טוב**

(ז) **מותר לומר לנכרי להדליק התנור חשמלי ביום טוב** במקום צורך דהוי שבות דשבות במקום צורך

(ח) **לצוד yellowjacks בסוכה** יש מתירים דהוי שבות דשבות במקום מצוה ויש אוסרים דאין כאן מצוה דמצטער פטור מן הסוכה ועוד דשבות דמלאכה שאינה צריכה לגופה הוי שבות חמור כעין דאורייתא וע"ע באג"מ (ד - קכ"ד ו"ח - ח) שמשמע שיש מקום להקל

(ט) **זרקן לפח אשפה עיו"ט שיהיה מונח כל יום טוב א'** (ש"ט - ג) אין להחזיר הפח שהוא מוקצה מטעם בסיס וגם אין לטלטל הפח עם האשפה אל השלחן לגרר לתוכו הפסולת

וכן אסור להוריק פח האשפה במקום דלא שייך ההיתר של טלטול גרף של רעי (שלמי יהודה זף רי"ח) ובמטבח החדשה כשפותחים הדלת גם הפח אשפה יוצא ודאי אין היתר לכתחילה לעשות כן שתמיד יצטרך להיתר של טלטול מן הצד (שו"ת אז נדברו ח - ל"ה)

(י) עשיית מלאכה בבין השמשות שביין יו"ט ראשון לשני ושכין יום טוב שני לחול ליהנות ממנה מיד בבין השמשות עיין בחידושי רעק"א (מדיס ס"ט: ד"ה מה) שכתב דכיון שבבין השמשות כל רגע ספק הוא שמא עכשו המעבר מיום ללילה א"כ אם יעשה מלאכה בבין השמשות אף שהנאתו כשעדיין בביה"ש מ"מ שמא בשעת עשיית המלאכה יום הוא ובשעת הנאה כבר לילה ונמצא מכין מיו"ט לחבירו וסיים שיש להתיר במלאכת דרבנן מטעם ס"ס אבל במלאכת דאורייתא צריך להחמיר דהוי דבר שיש לה מתירין ומ"מ כתב "וחידוש כזה לא הוי שבקי הפוסקים מלהודיענו וצ"ע לדינא" ולכן החמירו טלטול המחזוריים וספרים ומטפחות ברה"ר והדלקת נר מנר ולא לעשן בזמן זה של ביה"ש (הגדה של בית הלוי בדיני יום טוב בשם הגר"ח והגר"י מבריסק ועוד) ועיין בנטעי גבריאל (דף רי"ד - רט"ו) וכן סבר הגר"ש אלישיב להחמיר במלאכת דאורייתא (יום טוב שני דף שכ"ג) כן משמע מהשאגת אריה (י"ז) שהביא מביצה (י"ט): דביה"ש דיו"ט אסור להטביל כלים דשמא ימא הוא ומוכח דשיטתו הוא דחיישינן שמא בשעת הטבילה עדיין יום וכששתמש בכלי הוי כבר לילה וכ"כ השו"ת שו"מ (ז - י)

(יא) מותר לסנן את המרק ביום טוב אבל לא בשבת

(יב) **Removal of Disposable Candle Holders** לכאורה הם נחשבים בסיס מבין השמשות של ערב שבת אבל יש אומרים מיגו דספק יום שעבר אין אומרים מיגו דאיתקצאי (עיין בשש"כ כ"ג - הערה 3) אמנם יש שעה בהכוס נייר ודינו כמוקצה אבל לכאורה דינו כשעוה הסותם בשפופרת ויכול לסלקו בטלטול מן הצד כנ"ל ועוד הגרע"א (סוף סימן ת"ק על זרי הט"ז) כתב דטלטול מוקצה לצורך אוכל נפש מותר אמנם בספר הלכות המועדים (ז - הערה 10) כתב דהדלקת נרות יו"ט במקום שדולק אור חשמל אין חשוב אור הנחוץ כאוכל נפש אלא הדלקה לכבוד לבד וכ"כ הפמ"ג (ח"ב - סימן תק"ט - סקט"ו) ובשש"כ (כ"ח - הערה ו) כתב דמותר לטלטל מוקצה להנאת חימום או להנאת לבישה ולא דוקא אוכל נפש (בשם הגרש"ז)

(יג) יש מחלוקת אם נר של יאהרצייט הוי נר של בטלה (זי"ה י"ג) ועיין בבה"ל דבשעת הדחק אפשר יש להתיר דהוי כעין נר של מצוה (בשם כתב סופר)

(יד) משלחין מתנות אפילו תפילין כיון שראוים להניחם בחול אפילו דרך רשות הרבים (תקט"ז - ג) שהוא נהנה ושמח במה שמשלח דורונות לחבירו ה"ז צורך שמחת יו"ט (מ"ב י"ג)

(טו) להזיז שעון שבת ביו"ט לאיחור או לקרב זמן מסתבר שאסור כבמדליק בתחלה בעלעקטרי שהוא איסור נולד (אג"מ ז - ז"ה - ה)

(טז) לקחת תרופות ביום טוב ראשון דינו כשבת ומותר ביום טוב שני (תל"ו - ז) ואבאר

(יז) מותר לפתוח התנור שמפעיל על ידי תרמוסטט בשעה שהיא אינו מפעיל אם אין פסיק רישא שידליק (אג"מ ז - ע"ד - כ"ח)

(יח) מכשיר העשוי להזרקת קרום (pressurized whip-cream can) עיין בספר ארחות שבת (דף תמ"ג) שכתב כמו דשרי ליתן מים בהקפאה דאין בזה איסור נולד כן בנידן דידן שרי ונראה לי דאינו כן לכמה טעמים (c) דעשייה הקרום אינו מדין נולד אלא מוליד ויותר דומה להבעיר אש ביו"ט דאסור (זי"ה ל"ג) או לאין מרסקין שלג לרש"י (שנת ל"ח: ב) ואת"ל דהוי נולד מ"מ דעת האג"מ (ה - כ"ג - ל"ז) דשלג שנפל בשבת הוי נולד גמור ואסור אפילו לרבי שמעון דסבר דאין נולד (ג) ועוד האיסור נולד דוקא כשנשתנה למעליותא מקרח למים כמו בנ"ד משא"כ במים שנשתנה לקרח דהוי לגריעותא (שש"כ י - ז) ועוד מבלי המקרר ימס מאליו משא"כ בנ"ד (שס) ועוד לא דמי לעשיית קרח דמאליו הוא נמס וחוזר להיות מים ועומד לכך משא"כ בנ"ד (י) וגדול מכולם עיין בספר Shabbos Kitchen (Page 169) שכתב דשמענו מרב משה שטערן ומרב מנשה קליין ומרב יחזקאל ראטה ומרב שמואל פעלדער לאיסור ואולי ביום טוב יש להקל ואבאר